

ALLE FORÆLDRE SKAL FØLE SIG MØDT, SET, HØRT OG RESPEKTERET, OG ALLE HAR NOGET AT BIDRAGE MED I SAMARBEJDET

- Aarhus Kommunes Børn og Unge-politik

Samarbejdet skal give alle børn mulighed for trivsel og læring

Denne folder har til formål at støtte samarbejdet mellem skolen og hjemmet omkring børnenes læring og trivsel. Pjecen skal ses som en guide til fortolkning af Folkeskoleloven. Folderen er udarbejdet for at støtte samarbejdet omkring danske skoleelevers trivsel, motivation og læring. Tag derfor udgangspunkt i, at folderen er til som en håndsrækning til at sikre det gode samarbejde mellem skole og forældre.

Først og fremmest skal der gøres opmærksom på Undervisningsministeriets vejledninger. De er meget udførlige og let forståelige ift. forældrenes muligheder jf. Folkeskoleloven. Vejledningerne kan findes på Undervisningsministeriets hjemmeside:

<https://www.uvm.dk/>

LYST TIL LÆRING

Har jeres barn ikke lyst til læring i skolen? Så er det vigtigt at vide, at skolelederen har ansvar for at finde læringsmetoder, der giver lyst til læring. Skolelederen skal samtidig handle inden for skolebestyrelsens principper samt kommunens børn- og ungepolitik.

- *Folkeskoleloven § 1 Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere.*
- *Folkeskoleloven § 2 Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres ret til vederlagsfri undervisning i folkeskolen. Den enkelte skoles leder har inden for rammerne af lovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger ansvaret for undervisningens kvalitet.*

BEHOV FOR SÆRLIG STØTTE

Vurderer I, at jeres barn har brug for specialundervisning? Så skal I bede skolen om en henvisning til PPR (Pædagogisk Psykologisk

- *Folkeskoleloven § 5 Undervisningen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer.*
- *Folkeskoleloven § 18. Undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse, skal i alle fag leve op til folkeskolens formål, mål for fag samt emner og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger.*
 - o *§18 Stk. 2. Det påhviler skolelederen at sikre, at det undervisende personale, der er tilknyttet klassen, planlægger og tilrettelægger undervisningen, så alle elever udvikler sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber.*

Rådgivning). Er det ikke muligt kan I som forældre også selv tage kontakt til PPR. Det er en god idé at bede om skriftligt svar fra både skolen og PPR - ved afslag kan afgørelsen ankes til Klagenævnet For Specialundervisning. Til møderne kan det være en fordel at tage en bisidder med. Bed om at få skrevet referat som gennemlæses og godkendes inden mødet slutter. Samtidig kan bisidderen også tage referat, så I kan huske det hele bagefter – I har også ret til at optage mødet, om I meddeler det eller ej.

- *Folkeskoleloven §12 Stk. 2.: Henvisning til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed.*

Understøttende undervisning skal bruges til at understøtte en varieret skoledag jf. fagenes undervisningsforløb og aktiviteter i undervisningen. Den understøttende undervisning har til hensigt at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel. Understøttende undervisning kan f.eks. gennemføres som timer med to voksne i klassen. Flyttes den ekstra voksne SKAL denne lektion gives tilbage til samme klasse.

- *Folkeskoleloven § 16 a. Undervisningen i folkeskolens fag, jf. §§ 5, 9 og 11, og obligatoriske emner, jf. § 7, suppleres af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til at understøtte en varieret skoledag gennem undervisningsforløb og -aktiviteter m.v., der har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.*

Hvis jeres barn har brug for støtte, og ikke kan finde gavn i differentieret undervisning og holddeling, skal barnet tilbydes supplerende undervisning eller anden faglig støtte.

- *Folkeskoleloven § 3 a. Børn, der har brug for støtte, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, skal tilbydes supplerende undervisning eller anden faglig støtte i henhold til § 5, stk. 5. Hvis der er behov herfor, skal der gives personlig assistance, der kan hjælpe barnet til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.*

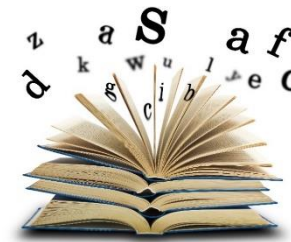
Jeres barn har ret til specialpædagogisk hjælp eller specialpædagogisk støtte i undervisningen i 9 timer pr. uge

(svarende til 12 lektioner pr. uge). Hvis elevens behov er større end dette, har eleven ret til specialklasse eller støtte ved handicapspecialskole.

- *Folkeskoleloven §3 Børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, gives specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialklasser og specialskoler. Der gives desuden specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn, hvis undervisning i den almindelige klasse kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt.*

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der er elever, der deler de samme støttetimer, kan det oplyses, at Klagenævnet for Specialundervisning ikke har udelukket, at det er muligt for elever at dele noget af den tildelte støtte. Det bør dog altid nøje overvejes, om den enkelte elev i givet fald får sit individuelle og specifikke støttebehov tilgodeset. Der bør derfor som udgangspunkt være tale om, at de andre elever har lignende vanskeligheder og dermed samme støttebehov.

Er jeres barn visiteret til specialklasse? Så har I som forældre frit skolevalg, kommunens anbefaling er kun vejledende til jer. Frit specialskolevalg gælder også skoler uden for kommunen – dog er det vigtigt at vide, at kørslen ikke følger med uden for kommunen.

TEST AF ORDBLINDE/TALBLINDE

Er I i tvivl om jeres barn er ordblind eller talblind? I har som forældre ret til én gang i skoleforløbet efter 4. klasse, at stille krav om, at eleven testes for ordblindhed.

- *Folkeskoleloven § 3 b. Til elever i grundskolen med læsevanskeligheder, der kan skyldes ordblindhed, skal skolens leder tilbyde, at der foretages en ordblindetest med henblik på at afdække elevens læsevanskeligheder. Tilbuddet gives fra den 1. marts på 3. klassetrin efter samråd med eleven og forældrene, jf. § 54. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed.*
- *Stk. 2. Forældre har én gang i skoleforløbet fra den 1. marts på 4. klassetrin krav på, at der foretages en ordblindetest af deres barn. Kommunalbestyrelsen foretager ordblindetesten efter forældrenes anmodning.*

0.-1. Klasse: Mulighed for risikotest ved tvivl om ordblindhed. Der skal udarbejdes en handleplan, hvorfra undervisningen tager afsæt i støtte fra §3.

2. Klasse: DVO-test. Testene for ordblindhed er i Aarhus Kommune et krav. Både i almen og specialklasser.

3. klasse: Ordblindetest. Er jeres barn ikke blevet "fanget" i ordblindetesten og har I stadig mistanke om, at jeres barn er ordblind? Så ligger initiativet hos jer som forældre fremadrettet.

4. klasse og opad: Forældrekrav på ordblindetest

4. klasse: Talblindetest

SKOLEVÆGRING OG SYGDOM

Oplever I, at jeres barn har skolevægring (som ikke tæller som ulovligt fravær)? Skolevægring defineres som fravær (ikke fysisk sygdom eller rejser fx) over 15 dage. Så har barnet krav på en nødvendig supplerende undervisning eller faglige støtte. Hvis barnet holdes hjemme gennem længere tid på grund af smittefare eller hensyntagen til barnets sundhed, har barnet krav på undervisning i hjemmet. Samtidig skal I huske, at skolen skal betale en eventuel lægeerklæring, hvis de stiller krav herom.

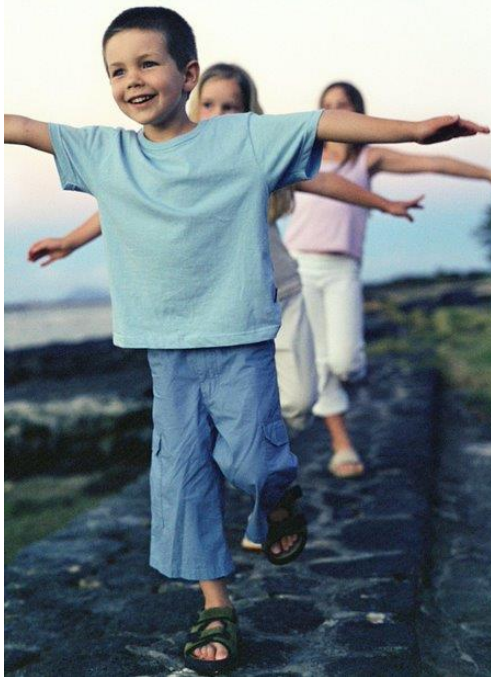
- *Folkeskoleloven §5 Stk. 5. Der gives i fornødent omfang supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, der har skiftet skole, eller som har været uden undervisning i længere tid. Der skal i fornødent omfang gives supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, som af anden grund har behov for støtte. Skolens leder kan for en elev, der modtager supplerende undervisning eller anden faglig støtte efter 1. og 2. pkt., efter samråd med elevens forældre fravige undervisningstiden i § 14 b, stk. 2, 1. pkt., hvis det er til elevens bedste.*
- *Folkeskoleloven § 23. Elever, der gennem længere tid på grund af smittefare eller af hensyn til deres sundhed eller velfærd ikke kan undervises i skolen, undervises i deres hjem.*

MOTION I SKOLETIDEN

Der er krav om 45 minutters motion dagligt i løbet af undervisningsdagen. Samtidig skal der være etableret lektiehjælp og faglig fordybelse inden for undervisningstiden.

- *Folkeskoleloven § 15: Undervisningstiden skal tilrettelægges, så eleverne får motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter om dagen.*

- *Stk. 2. Der skal etableres lektiehjælp og faglig fordybelse inden for undervisningstiden.*

FAGKRAV, EVALUERING OG UDDANNELSESPARATHED

Har jeres barn behov for mere praktisk undervisning i 8. og 9.klasse? Dette kan aftales med skolen, hvis det vurderes at være til barnets bedste.

- *Folkeskoleloven § 9 Stk. 4. Skolens leder kan med inddragelse af den ungeindsats, som kommunalbestyrelsen har etableret efter kapitel 1 d i lov om kommunal indsats for unge under 25 år, tilbyde elever*

med særligt behov herfor undervisningsforløb i 8. og 9. klasse, hvor praktisk og teoretisk indhold kombineres i en undervisning, der kan finde sted på og uden for skolen. Forløbene kan kombineres med introduktion til ungdomsuddannelserne i 8. klasse og brobygning i 9. klasse, som kan have en varighed af op til 4 uger pr. år, inklusive den i § 7 a nævnte introduktion og brobygning, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år. Undervisningsforløbene kan være af kortere eller længere varighed. Hvis det vurderes at være til elevens bedste, kan fagrækken fraviges bortset fra undervisning i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi. I disse fag skal der undervises i et omfang, så fagenes mål og kravene ved prøverne kan opfyldes. Deltagelse i undervisningsforløb efter denne bestemmelse kan kun finde sted efter aftale med eleven og forældrene, jf. § 54

Har skolen ikke opnået at skabe uddannelsesparathed hos jeres barn? Så skal skolen tilbyde en målrettet indsats gennem f.eks. vejledning og brobygning.

- *Folkeskoleloven § 7 a. Stk. 2. Målrettet indsats for elever, der er vurderet ikkeuddannelsesparate, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år. I 9. klasse deltager elever i brobygning, i det omfang lov om kommunal indsats for unge under 25 år fastsætter dette. Den målrettede vejledningsindsats og brobygning sker efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år.*

Skolen skal mindst én gang årligt give jer som forældre en redegørelse for jeres barns udbytte af undervisningen samt give skriftlige svar på gennemførte tests.

Evalueringen (elevplan 0.-7. klasse og UU-plan 8.-10. klasse) har til formål at vejlede den enkelte elev. Den SKAL indeholde planlægning samt tilrettelæggelse af den videre undervisning i nedenstående fag på de følgende klassetrin:

- 1) Dansk på 1.-8. klassetrin.
- 2) Matematik på 1.-8. klassetrin.
- 3) Engelsk på 3.-8. klassetrin.
- 4) Historie på 4., 6. og 8. klassetrin.
- 5) Kristendomskundskab på 3., 6. og 8. klassetrin.
- 6) Natur/teknologi på 4. og 6. klassetrin.
- 7) Samfundsfag på 8. klassetrin.
- 8) Geografi på 8. klassetrin.
- 9) Biologi på 8. klassetrin.
- 10) Fysik/kemi på 8. klassetrin.
- 11) Idræt på 2., 5. og 8. klassetrin.
- 12) Musik på 2. og 6. klassetrin.
- 13) Billedkunst på 5. klassetrin.
- 14) Håndværk og design samt madkundskab på et af de klassetrin, som fagene tilbydes på.
- 15) Tysk eller fransk på 6. og 8. klassetrin.
- 16) Valgfag, jf. § 9, stk. 1, på et af de klassetrin, som faget tilbydes på.

Folkeskoleloven § 13:

- *Eleverne og forældrene, jf. § 54, skal regelmæssigt underrettes om lærernes og eventuelt skolens leders syn*

på elevernes udbytte af skolegangen. Forældrene skal underrettes skriftligt om resultaterne af test, jf. stk. 3.

- *Stk. 2. Som led i undervisningen skal der løbende foretages evaluering af elevernes udbytte heraf, herunder af elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder i fag og emner set i forhold til kompetencemål og opmærksomhedspunkter, jf. § 10. Evalueringen skal danne grundlag for vejledning af den enkelte elev og for den videre planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen, jf. § 18, og for underretning af forældrene om elevens udbytte af undervisningen, jf. stk. 1.*
- *§ 13 b. Som led i den løbende evaluering, jf. § 13, stk. 2, skal der for hver elev fra børnehaveklassen til og med 9. klassetrin udarbejdes en elevplan. Elevplanen skal for eleverne i børnehaveklassen til og med 8. klassetrin indeholde individuelle mål og status for elevens læring og en beskrivelse af, hvordan der skal følges op herpå.*

Folkeskoleloven §13 Stk. 5.:

- *Elevplaner skal være digitale. Elevplanen skal gøres tilgængelig for elevens forældre digitalt og opdateres mindst en gang hvert skoleår. Forældre skal endvidere efter anmodning modtage en udskrift af den digitale elevplan.*

Er I som forældre i tvivl om, hvilken undervisning skolen skal udbyde?

Folkeskolelovens § 5:

- *Indholdet i undervisningen vælges og tilrettelægges, så det giver eleverne mulighed for faglig fordybelse, overblik og oplevelse af sammenhænge. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at tilegne sig de enkelte fags erkendelses- og arbejdsformer. I vekselvirkning hermed*

skal eleverne have mulighed for at anvende og udbygge de tilegnede kundskaber og færdigheder gennem undervisningen i tværgående emner og problemstillinger.

Stk. 2. Undervisningen i 1.-9. klasse gives inden for 3 fagblokke og omfatter for alle elever:

1) Humanistiske fag:

- a) Dansk på alle klassetrin.
- b) Engelsk på 1.-9. klassetrin.
- c) Kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted.
- d) Historie på 3.-9. klassetrin.
- e) Tysk eller fransk på 5.-9. klassetrin, jf. dog stk. 3. Hver skole skal udbyde tysk og kan udbyde fransk.
- f) Samfundsfag på 8. og 9. klassetrin.

2) Praktiske/musiske fag:

- a) Idræt på alle klassetrin.
- b) Musik på 1.-6. klassetrin.
- c) Billedkunst på 1.-5. klassetrin.
- d) Håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin.

3) Naturfag:

- a) Matematik på alle klassetrin.
- b) Natur/teknologi på 1.-6. klassetrin.
- c) Geografi på 7.-9. klassetrin.
- d) Biologi på 7.-9. klassetrin.
- e) Fysik/kemi på 7.-9. klassetrin.

Link til timetals/fagoversigt fordelt på klassetrin:

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetal-og-overgange/timetal>

Udregningsvejledning ift. klokketimer/normaltimer:

https://data.stil.dk/grundskoleindberetning/Vejledninger/2018/1012/Praktisk%20vejledning_Antal%20elever%20og%20undervisningstimer_folkeskoler_2018.pdf

Skolebestyrelsen har pligt til at udarbejde principper for de nedenstående punkter. Det kan derfor være en god idé at søge informationen om principper for netop jeres barns skole.

Skolebestyrelsen har ligeledes pligt til at føre tilsyn med skolens overholdelse af disse lovpligtige principper:

Folkeskoleloven § 44:

- Undervisningens organisering, herunder elevernes undervisningstimetale på hvert klassetrin, skoledagens længde, understøttende undervisning, holddannelse, samarbejder efter § 3, stk. 1, pkt. 1, eventuel undervisning efter § 5, stk. 4, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser.
- Skolens arbejde med elevernes udvikling i skolens faglige og sociale fællesskaber.
- Adgangen til at opfylde undervisningspligten ved at deltage i undervisningen i den kommunale musikskole eller ved eliteidrætsudøvelse i en idrætsforening jf. § 33, stk. 9
- Samarbejdet mellem skole og hjem, og om skolens og forældrenes ansvar i samarbejdet.
- Underretning af hjemmene om elevernes udbytte af undervisningen.
- Arbejdets fordeling blandt det undervisende personale
- Fællesarrangementer for eleverne i skoletiden, lejrskoleophold, udsendelse i praktik m.v.
- Skolefritidsordningens virksomhed

KLAGERÆKKEN OG HJÆLP

Skulle I som forældre vurdere, at jeres barn er i mistrivsel, og I derfor ønsker at klage (husk at markere jeres henvendelse med ordet "klage"- da dette udløser notatpligt og klagevejledning), ser klagevejen således ud:

- Lærer
- Team
- Pædagogisk leder
- Skoleleder
- Skolebestyrelsen
- *Klagenævnet for specialundervisning
- Områdechef
- Direktøren for Børn og Unge
- Rådmanden for Børn og Unge/Børn og Unge Udvalget
- Byrådet/Borgmesteren
- STUK (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet)
- Ombudsmanden

Den Faktiske Forvaltningslov er gældende i folkeskolen, se nærmere her: <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/folke/pdf19/dec/191220-vejledning-i-forvaltningsret-for-skoleledere.pdf?la=da>

Det vigtigste er, at klager aldrig må have indvirkning på barnet eller på forældresamarbejdet

Oplever I, at Ankeklagenævnets afgørelser ikke efterleves på skolerne, så skal Undervisningsministeriet og Ankestyrelsen for Indenrigsministeriet have din klage tilsendt, da der er pligt til efterlevelse af styrelsens afgørelse.

Hvis I som forældre når et punkt, hvor I ønsker at klage over håndteringen

til Aarhus Kommune, skal I være opmærksomme på, at I har ret til svar på klagen inden for 24 timer.

Hvis mødeaktiviteter, familieskoler, sygeværning hos barnet eller lignende overstiger et vist antal, kan I med fordel undersøge mulighederne for at søge om tabt arbejdsfortjeneste hos kommunen jf. Serviceloven § 42. Man søger via www.borger.dk.

Alle forældre kan samtidig henvende sig gratis hos Foreningen for Skole og Forældre og Forældrerådgivningen. Aarhus Kommune har desuden et koncept kaldet Borgermægler (søg på Aarhus.dk) Man kan også henvende sig hos Aarhus Retshjælp.

Ved børn med særlige behov kan det være en fordel af kontakte de relevante foreninger inden for:

- VISO, Dansk Handicap organisation
- ADHD, ADD, Autisme
- Ordblindhed
- Særligt sensitive
- Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH)
- <https://skoleborn.dk/mit-barn-har-svaert-ved-at-laere/>
- Se hjemmeside for Kompetencecenter for læsning (KCL) <https://rosenvangskolen.aarhus.dk/vores-skole/kompetencecenter-for-laesning-kcl/>

Man skal dog være opmærksom på, at deres hjælp oftest er betinget af, at man er medlem af den pågældende forening.

Udarbejdet af forældrerepræsentanter
i samarbejde med

